

Tekst: Deuteronomium 32: 1-14 Oudjaarsavond 2018.

Lieve mensen,

Het is deze Oudjaarsavond als aan het einde van een huisbezoek. Je staat met elkaar op de drempel en merkt, er moet nog iets gezegd worden. Ja, dat heb je soms en dat heb ik op een avond als deze:

Dat ik dankbaar ben voor het eerste volle jaar in uw gemeente. Dat ik geloof in de kracht van gemeentezijn. Ik ervaar veerkracht en betrokkenheid, verborgen en zichtbaar. Ik ervaar het als een voorrecht hier in Franeker dienaar van het woord in te zijn. Om samen in onze levens betekenis en zin, kracht en vertrouwen te blazen via het heilig woord van God en Christus.

Er waren behoorlijke verschuivingen. Collega Lieuwe gaat na 24 jaar met emeritaat. Spin in het kerkelijk bureau web Hiltje gaat weg. Ambtsdragers gingen en nieuwe kwamen.

In februari van dit jaar kwam Amir in ons leven. En met hem kwam de wereld van de vluchteling en de illegale, afgewezen mens binnen. Het aantal kerstkaarten waarop ook zijn naam stond bewijst dat dit u niet is ontgaan. Vaak heb ik gedacht aan de woorden over het binnenlaten van een gast. Heet hem of haar welkom,

want het kan zomaar een engel of de Messias zijn. Het is beeldspraak, maar er zit meer dan een kern die waar is in. Dat geldt voor ons als gezin en ook voor ons als gemeente.

Het is Oudjaarsavond 2018. Het jaar van Trump en de Brexit, van een angstwekkend lange, hete zomer, waarin de reuzen door Leeuwarden liepen en Maarten van der Weijden door Franeker zwom. Een jaar ook waarin het Nederlands elftal weer ging voetballen. Waar in Kongo dingen met vrouwen gedaan worden die inktzwart zijn. U voelt wel, zo absurd deze combinatie is in mijn opsomming, zo is het leven.

En, zo mijmerde ik thuis, vanmiddag: kan er op deze laatste avond van het jaar 2018, in een tijd van een wankele wereldorde, nog iets gezegd worden dat niet ook al 100-en-1 keer door de media is gezegd?

Op mijn bureau ligt een boekje, opengeslagen, het is van Thomas Halik en Anselm Grûn, en daarin lees ik: "Het verschil tussen geloof en ongeloof? Het eerste is een leven dat openstaat voor diepte en daaruit leven, en het andere is niet hoogte, maar leven aan de oppervlakte, in het ondiepe, leven op een zandbank." *Platland* noemt Nico ter Linden dat. "Wie van diepte weet, die weet van God." Het ondiepe leven is dat van het consumeren, van het binnenhalen, in wezen leeg.

'Wie van diepte weet, die weet van God.' Die zin verstaat de ziel eerder dan het hoofd.

Op mijn bureau - ik moet het nodig opruimen, ik weet het - daar ligt ook nog een krant, en daarin staat een interview met Levi Weemoedt. De dichter heeft een nieuwe dichtbundel geschreven met als titel *Pessimisme kun je leren*. Het boek gaat als zoete oliebolletjes over de toonbank. Op de vraag of de titel ironie of in de kern waar is, antwoord Weemoedt:

"De titel is ironisch bedoeld, maar niet uitsluitend, want ik ben een ontzettend serieuze man. Kijk, deze tijd heeft iets manisch-positiefs. Iedereen doet blij en vrolijk, maar het is vals geschetter. Ik merk dat de mensen daarachter een verlangen naar ernst hebben." Dat vind ik mooi gezegd. Ik zou willen spreken van een heilig soort van ernst. Heilig wil zeggen, dat er van binnen in alle versnippering die het leven zomaar met zich meebrengt, iets komt dat ons thuis brengt, in de diepere lagen van onze ziel, waar het zijn niet vervluchtigt, maar van helder kristal is.

Het is die diepte waar Mozes van weet, als hij God in zijn zwanenzang meer dan eens 'Rots' noemt. Het is die diepte die hem doet terugzien en bevreesd zijn voor het heen en weren van zijn gemeente, het volk

Israël, tussen de God die de diepte, het mysterie zelf is, en alle afgoden die altijd weer om ons verlangen leuren en ons meesleuren naar tastbare schijnzekerheden.

Mozes, zijn naam betekent 'de uit het water getilde'. Het water is in de Bijbel beeld van de tijd. Zowel water als tijd vloeien voorbij. Weer een jaar voorbij. Wat gaat die tijd toch snel. Waar is ze gebleven? De tijd kent haar wetten. Komen en gaan, verschijnen en verdwijnen. En dat maakt ons onrustig. Dat wekt zomaar angst in ons. Dat jaagt de mensheid op. Zomaar zuigt het water ons naar beneden. Zomaar zinken of verdrinken we. En als dat dreigt, herinnert Mozes ons eraan dat God ons in zoals een adelaar haar jongen op zijn vleugels draagt.

De rabbijnen wijzen erop, dat de arend haar jongen uit het nest grijpt om ze te laten vallen in de gapende diepte, om ze daarna sneller dan de val het kroost weer op te vangen op haar machtige wieken. Tot ze zelf kunnen vliegen. Ook wij kunnen vallen, soms vrij en soms gedwongen, en nu we vanavond dit jaar uitvallen, het nieuwe in, mogen we met Mozes weten, dat God ons op adelaarsvleugels opvangt en naar nieuw leven draagt. Tot wij kunnen vliegen op de levensstroom.

Amen

